

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzleteiben

Felolós szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

3 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr
2 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többzetűri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

A Tageblattnak!

Brassó, május 27.

Kimerítő részletes tudósítást hozott annak idején lapunk Brassó város képviselőtestületének azon tárgyalásáról, a melynek eredménye lett a magyar nyelvnek jegyzőkönyvi nyelvvé leendő emelése iránt beadott indítvány elvetése. Elmondottuk a képviselőtestület ezen határozatáról a magunk véleményét; ismertettük a fővárosi és vidéki lapoknak erre vonatkozó közleményeit és nyilatkozatait és igyekeztünk összegyűjteni a sajtónak mindazon megnyilatkozásait, a melyek erre vonatkozólag előttünk ismeretessé lettek. Mintegy önként kínálkozik az alkalom ezek után arra, hogy e kérdés tárgyalását, legalább ideiglenesen, a sajtó összegyűjtött és olvasóinkkal ismertetett nyilatkozataira való viszapillantással fejezzük be.

A magyarral született gavallérságnál fogva, a mely a nemzetiségek előtt persze örökre „spanyol falu” marad, e viszapillantás alkalmával is *szász* lapoknak engedjük át az első helyet és először az ő közleményeikre reflektálunk.

Hamar végzünk azonban itt rendes szokásunk ellenére a „Kronstädter Zeitung”-gal. Elég híven és elég tárgyilagosan ismertette a városi képviselőtestület közgyűlésén lefolyt azon vitát, a melyet a magyarok által beadott indítvány keltett. Hogy dr. Lurtz Károly beszédét sokkal *simább* és *enyhébb* szövegezésben hozta, mint a hogyan az elmondva volt, az csak örvendetes, mert azt bizonyítja, hogy ezt a beszédet még a Kr. Ztg. is annyira bárdolatlanak találta, hogy a nyilvánosságnak vagy a „halhatatlanságnak” való átadásakor szükségesnek látta az alapos „korrekciót”.

Kevésbé vagyunk meglegedve a Kr. Tageblatt-al, mert ez teljesen hamis világításban mutatja be olvasóinak a magyarság magatartását, a midőn a valósággal teljesen ellenkezőleg azt írja,

hogy a magyar szónokok v á d a k a t emeltek a szász s á g ellen.

Hát ez egyszerűen nem igaz. Se az egyik, se a másik magyar szónok egyáltalában semmit se mondott olyat, a mit a szászok ellen emelt vádként lehetett volna értelmezni, a mint hogy se a Kr. Ztg. se a Tageblatt nem is hoz fel, mert *nem tud felhozni*, egyetlen olyan kifejezést sem a magyar szónokok beszédéből, a mely a Tageblatt állítását igazolná. És éppen azért kénytelenek vagyunk a Tageblatt ezen állítását a *leghatározottabban* visszautasítani, nem értelmezve azonban ezt úgy, mintha a szászok ellen *nem is lehetett volna* sok mindenért a szóban forgó kérdésben vádat emelni, hanem értelmezve azt *kizárólag* úgy, hogy denique a magyar szónokok ezt nem cselekedték meg és ha a Tageblatt mégis rájuk fogja, ezzel csak dr. Lurtz Károly iránt akar hangulatot csinálni és *menteni és szépíteni* akarja azt a menthetetlen botlást, a mely a szóbanforgó határozat által a Tageblatt beismerése szerint is a szászok részéről történt.

És vissza kell utasítanunk a Tageblattnak azon állítását is, hogy a magyarok által benyújtott indítvány nem volt egyéb, mint egyike azoknak a céltudatosan alkalmazott eszközöknek, a melyek Brassó város teljes megmagyarosítása érdekében mozgósíthatnak és hogy azok, a kik ezen indítvány benyújtását kezdeményezték, semmi egyebet nem akartak, mint manifestálni kifelé azt, hogy mennyire megszapardott a magyarság az állam mindenható támogatása mellett.

Hát ez megint egyszerűen nem igaz. Mert habár igen is óhajtjuk a szászok megmagyarosodását és pedig *kizárólag* azon okból, mert mindannyiszor, valahányszor magyar érdek forog szóban, többségükben megbízhatatlannak bizonyultak: mindazonáltal a magyarosodás erőszakolását lehetetlennek és ezért botorságnak, a városi képviselőtestület elé került indítványt pe-

dig e tekintetben nagyon is *szentelt* viznek tartjuk.

Csodálatos logika. Hát ha a magyar nyelvnek jegyzőkönyvi nyelvvé emelése egy lépés Brassó teljes megmagyarosítása felé, nem egy lépés-e az oláh nyelvnek jegyzőkönyvi nyelvvé emelése Brassó város eloláhosodása felé? És az oláh nyelv jegyzőkönyvi nyelvvé emelése ellen még sincs kifogása még Lurtz Károlynak se és az oláhokat nem illeti a Tageblatt azzal a szemrehányással, hogy elakarják oláhosítani Brassót.

Nem is mozditja elő Brassó város magyarosodását egy cseppet sem a magyar nyelvnek jegyzőkönyvi nyelvvé emelése, éppen úgy, a mint nem oláhosította el eddig városunkat az oláh nyelvnek a város egyik jegyzőkönyvi nyelvként való szereplése.

Nem is azért nyujtottuk be az indítványt; hanem azért, mert igazságtalannak és az államalkotó fajra nézve lealázónak tartjuk azt, hogy midőn a városi képviselőtestületben 218 egyén között csak 24 oláh ül és annak a nyelve mégis jegyzőkönyvi nyelv, akkor ne legyen a magyarok nyelve is jegyzőkönyvi nyelv, a magyaroké, a kik a városi képviselőtestületben 41-en, a városban pedig a lakosok közt *relativ többségben* vannak és akik az államot megalkotó fajt és ezen államban a vezérő elemet képezik.

Mondjon Lurtz Károly és a Tageblatt a mit akar, de ezt az állapotot mindenki igazságtalannak sőt bántónak fogja találni, a kiben nem a fajgyűlölet, hanem az igazságérzet vezérkedik, és mondjon a nemzetiségi törvény is akármit, mi nem tágitunk attól a meggyőződésünktől, hogy az állam hivatalos nyelvének, a magyarnak a polgári életben *minden hivatalos téren* érvényt kell szerezni még akkor is, ha erre a nemzetiségi törvény nem nyújt *kellő alapot*, mert az, a ki nem részelteti az állam hivatalos nyelvét a polgári életben minden hivatalos téren legalább annyi előnyben, mint a nemzetiségek valamelyikének a nyelvét, az

nem jó hazafi, az nem hű állampolgár, mert Magyarország nem a különböző nemzetiségek szövetségén alapuló föderalisztikus állam, hanem a magyar faj által meghódított, alapított és fenn tartott ország, a melyben a *polgárok* ugyan egyenjogúak, de nem azok és nem lehetnek azok a különböző *nyelvek*, még a nemzetiségi törvény betűszerint értelmezett intenciója szerint sem.

Ezen elmélet nem jelenti a nemzetiségek nyelvének kiszorítását, hanem ellenkezőleg azt, hogy a magyar nyelv ne szoríttassék ki sehonnán és ha valaki — mint a Tageblatt — mégis magyarosítási törekvésekről beszél, az vagy téved, vagy szándékosan ferdi s ez utóbbi esetben az izgatás célzatával; mert magyarosítani és a magyar nyelv számára is helyet követelni, ez két egymástól egészen különböző fogalom.

Vissza kell utasítanunk a Tageblatt azon valótlán állítását, a mely szerint «a helyi magyar lap időnkint azt hirdeti elbizakodva a világnak, hogy Brassó már meg van magyarosítva és ezáltal azt a véleményt kelti a szászok felől, hogy ők is azok közé tartoznak, a kik levetkezik nemzetiségüket a z é r t, mert «k ö n n y e b b megélni a hatalmon lévő faj kebelében.» (Tehát önzésből.)

Eltelkintve attól, hogy a Korodi Lutzoknak, Branováczyaknak, Horváthoknak és Czékelyeknek sohasem vetette szemükre a Tageblatt azt, hogy magyar, illetve lengyel származásukról megfeletkezve *szászokká* lettek azért, mert «könnyebb volt megélni» a városban és vármegyében hatalmon lévő faj kebelében és így, ha a szász nemzetiségbe való beleolvadást nem tartja szégyennek, nem látjuk be, miért volna a magyar fajba való beolvadás elítélendő: eltekintve ettől, tagadjuk, hogy a «Brassói Lapok» valaha azt hirdette volna, hogy Brassó már magyarosítva van és ezáltal önzőknek igyekezett volna feltüntetni a szászokat. Idézzem a Tageblatt csak egyetlen ilyen állítást lapunkból, mert különben hazugnak kell tartanunk. Egyébiránt azt, hogy a szászok *önök* nem mi, hanem a szászok maguk hirdetik világá a szóban forgó szűkkeblű határozat és ehhez hasonlók által. Az országos magyar sajtó egyértelmű felháborodásából világosan láthatják, milyen óriási reklam volt ez a határozat *önök* jellemvonásuknak szélesebb körben történt újabb megismertetése érdekében.

Végül vissza kell utasítanunk a «Tageblatt» azon állítását — a melyre egyéb iránt még egy külön cikkben visszatérünk — hogy m i c s a k s z ó v a l hirdetjük békeszeretünket. Ha valaki, akkor azt hisszük nem a «Tageblatt» hanem a «Brassói Lapok» hívei azok, a kik tollal és szóval és tettel is akárhányszor, előkelő szász politikusok beismerése szerint is, az önmegtagadás *egvégső* határáig elmenve harcoltak a magyar-szász barátság érdekében saját fajrokonai talán vérmesebb kíváncsalmainak mérseklése céljából minden alkalommal, míg a «Tageblatt» emberei akkor, a mikor magyar érdekről volt szó, mindig szép csendesen ellapultak a zöldek háta megett. Mit kíván tőlünk még a «Tageblatt»? Talán azt, hogy a márczius 15-iki botrányért ódát írjunk Wiener Waldemárra és a május 17-iki határozatért dicshymnust Lurtzra? Mi ma is a béke őszinte és igaz hívei vagyunk de a szász hajó könnyebb futása érdekében

modern Jonás szerepére nem vállalkozhatunk.

Ne köntörtalazzunk! Azt az ellenséges magatartást, a melyet t. hó 17 dikén a *mérsékeltek* is tanúsítottak ellenünk (ha ugyan „mérsékeltekről“ egyáltalában még lehet szó) nem lehet elűzni a Tageblatt azon kifejezésével, hogy „nem csodálja, ha a mérsékeltek a közgyűlés jelenlegi összeállítására való tekintetből *) nem akartak szembe szállani a zöldekkel és ezáltal újabb bizonyítékát nyújtani a szászok közt levő meghasonlásnak.“ Ez egy még csak nem is elég politikusán megválasztott frázis. Minket az ilyen tekintet soha sem tartott vissza a társadalmi béke, a szász-magyar barátság érdekében üdvösnek felismert célok támogatásától.

Ha őszintén óhajtja a „Tageblatt“ a békét akkor buzdítsa ezen mi eljárásunkhoz hasonlóra híveit!

Belföld.

Brassó, május 27.

József főherczeg tegnap este Nagyváradra érkezett, a hol Schlauch bibornok palotájába szállt.

Fejérváry Géza honvédelmi miniszter Kolinba (Csehországba) utazott, hogy a kolini csata emlékére állított oszlop leleplezésén jelen legyen.

Czigly János miniszteri tanácsos, államvasuti igazgató Mannheimban meghalt.

Külföld.

Brassó, május 27.

A kiegyezés ügyében a döntés csak pár nap múlva fog bekövetkezni. Széll Kálmán miniszterelnök vasárnap ismét Bécsbe utazik és ott bevárja a döntést.

Luitpold régens-herczeg, a második gránátosezredet, a melynek előbb Rudolf trónörökös volt a tulajdonosa, Ferencz Ferdinánd főherczegnek adományozta.

Dreyfusné ügyvédje záró indítványában kéri fogja, hogy Dreyfust új haditörvény-szék elé állítsák.

A sajtó a brassói határozatról.

Brassó, május 27.

Nagyobbára közöltük már azokat a cikkeket, a melyekben a fővárosi sajtó érdeme szerint méltatta azt a határozatot, a melyet Brassó város képviselőtestülete t. hó 17-dikén tartott ülésében hozott, és a melylyel a magyar nyelvnek jegyzőkönyvi nyelvvé emelése érdekében beadott indítványt elvetette.

Rövidebb közleményekben megemlékeztek erről a cikkeik közlése által lapunkban jelzettekén kívül más fővárosi lapok is. A «Nemzet» a brassói tanács a magyar nyelv ellen» czimen egyszerűen konstatálja a történeteket, az «Egyetértés» «Magyarfaló szászok» vezérszavak alatt azt írja a többek között: «Brassó város közgyűlése botrányos ese-

*) T. i. hogy a zöldek többségben vannak.

ménynek volt színhelye. Negyvenegy magyar ember ugyanis azt indítványozta, hogy a jegyzőkönyvet magyar nyelven is vezessék. A vita folyamán, a melyben a magyarfaló szászok és oláhok válvette küzdöttek a javaslat ellen Lurtz ügyvéd kijelentette, hogy a barbár magyaroknak nem teljesítik ezt a kívánságukat, feyvertársaiknak a románoknak azonban, ha ők kérnék ezt, szívesen megtennék. Két órai izgalmas vita után az indítványt elvetették. E szégyenletes dologhoz az a megjegyzésünk, hogy ha a zöld szászok és a magyarfaló oláhok annyira gyűlölik a barbár magyarokat, akkor miért találják jónak a magyar földet és a magyar kenyeret. Menjenek a saját patriájokba itt ugyan nem fognak hiányozni senkinek. A «Pesti Napló» «Szászok a magyar nyelv ellen» czimen konstatálja az eseményt és hozzáteszi a kérdést: «Valjon Romániában van e Brassó? A «Hazánk» című lap «Brassai virtus» jellegével így ír: «Brassóban a nemzetiségi izgatások megint megtermették a gyümölcsüket. A magyarság lelkes törekvései újabb vereséget szenvedtek a bakszások és románok ökleldöző, bornirt fanatismusán. A város közgyűlésén azt az indítványt tárgyalták, hogy a magyar nyelv jegyzőkönyvi nyelvvé emeltessék. Az indítványt elvetették. Lurtz ügyvéd kijelentette, hogy a románoknak megadják, a magyaroknak nem adják meg kívánságukat. Hisz ez csak természetes. Az ökör is, ha megvadul, elsőben a saját gazdáját ökleli fel. A «Pesti Napló» vezércikkén kívül rövid hirben még a következőképen nyilatkozik: A magyar nyelv ellen. A németországi ujságok olykor-olykor hangos szóval hirdetik a világnak, hogy Magyarországon elnyomják a nemzetiségeket, különösen pedig a szászokat. Hogy e híreknek mennyi alapja van, bizonyítja a következő is. Brassó város közgyűlésén negyvenegy hazafias magyar azt indítványozta, hogy a jegyzőkönyvet ezentul vezessék magyarul, mert végre is Brassó Magyarországon van. Az indítványt elvetették. Lurtz ügyvéd beszédében kijelentette, hogy a románoknak teljesítenék e kívánságukat, de a magyaroknak soha. Ezt nevezik a németországi ujságok *szász elnyomásának*.

A «Magyar Hírlap»-ban még a következőket olvassuk: A magyar nyelv leszavazása. Brassó város mai közgyűlésén — mint brassói tudósítónk táviratozza — a románok és szászok leszavaztak negyvenegy magyar embernek azt az indítványát, hogy a magyar nyelv a városi közgyűlésen jegyzőkönyvi nyelvvé emeltessék. Az indítványt elvetették. Lurtz ügyvéd kijelentette, hogy a románoknak megadják, a magyaroknak nem adják meg a kívánságukat. Az eset illusztrálására megjegyezzük, hogy Lurtz Károly dr. már régóta lelkes szószólója a magyar ellenes zöldszász törekvéseknek. Neje tavaly a szász hölgyek deputációjával Bécsben járt. A helységnevek magyarosítása s a szász nők deputációjának kudarcza még jobban elkeserítette a brassói zöld szászokat. Várták az alkalmat, hogy a füstbe ment tervért bosszút álljanak. Az alkalom úgy látszik ma kedvezett nekik. A szászok és románok teljes számban vonultak fel s így sikerült a csiny.

A «Magyarország» a következőképen vezeti be az eset részletes ismertetését: „A brassói határozat. Olvasóinknak hirt adtunk már Brassó város közgyűlésének ama szemérmetlen határozatáról, amelylyel megtagadta 41 képviselőtestületi tagnak azt a kívánságát, hogy a közgyűlési jegyzőkönyveket a német és oláh mellett magyar nyelven is vezessék.

Szerk.

Hogy a rosszakarat a magyarországi nemzetiségek történelmének ezt a jellemző epizódját valaha meg ne hamisíthassa, itt adjuk a nevezetes határozat részletes és kimerítő történetét.

Azt a nagy elkeseredést, a melyet a szászok határozata a magyarság minden rétegében közel és távolban keltett, még a fővárosi lapok között nyilatkozatainál is jobban jellemzi az a körülmény, melyszerint a »hírhedt brassói határozat«-ról még a legtávolabbi eső városok vidéki lapjai is vezércikkeket írnak még pedig — nem tagadjuk — nagyon is éles hangon tartott vezércikkeket. A Kassán megjelenő »Pannonia« című lap »Hazaárulók« címen ír vezércikket és azt a következő tulságosan erős szavakkal kezdi: „Megemlítettük, hogy Brassó város közgyűlésén néhány szerény magyar hazafi indítványt bátorkodott tenni: hogy jegyzőkönyvi nyelvül a magyar tétessék. S ezt a bakszások nemcsak hogy gyalázatosan leszavazták, hanem egy *Luritz* nevű hitvány hazaáruló azt is kijelentette: hogy „a románok minden kívánságát készek a szászok megadni, de a magyarnak semmit!“

Ezt a hangot már nem helyeselhetjük, de a hangulatra nézve egy tőlünk oly távolban eső vidéken minden esetre jellemzőnek tartjuk. A Pécsen megjelenő »Pécsi Figyelő« pedig ugyancsak vezércikkben a többek között a következőket mondja: Kivételes állapotok kivételes rendszabályokat igényelnek. Ha el tudunk bánni a renitens Fiumével, bánjunk el a bakszász és oláh izgatások főléskével, Brassóval is hasonlóképen. Csak addig henczegnek ezek a teuton atyafiak, míg a magyar államot gyöngének képzelik a megrendszabályozásukra; ismerjessük meg velük hát a magyar állam erejét a rögtön más hurokat tognak pengetni.

Befejezzük ezzel a szemelvények közlését, hacsak valamely újabb, előttünk eddig ismeretlen ide vágó hírlapi nyilatkozatnak nem jutunk még ezután birtokába. Óhajtuk és hisszük, hogy okulni fognak ezekből a szemelvényekből a szász atyafiak és nem fognak egyhamar újból alkalmat adni a magyar közvéleménynek a mostanihoz hasonló felháborodásra és nekünk a közlőttekhez hasonló szemelvények ismertetésére.

Színház.

— A velencei kalmár, —

Brassó, május 27.

A britt szellemóriásnak e sajátos művét, mely egészében annyira ellent mond erkölcsi érzésünknek, de melyen pazar kézzel vannak elhintve a költői szépségek himes virágai, Shylock szerepe miatt szívesen játszásk szelvében a modern színpadon. Itt Brassóban utóljára Salvini Gusztávtól hallottuk megrázó hangokon az eltiport zsidó bosszút lihegő teljajdulásait s tegnap este egy törekvő ifju színészünk, Sebestyén Géza birkozott meg ezzel a nehéz — egy jellemzéshez összes szellemi és fizikai eszközeit igénybe vevő — feladattal. Elért sikeréhez őszintén gratulálhatunk. Átgondolt, egységes alakítás volt az övé, melyen meglátszott a jó iskola hatása, de melyből egyuttal önálló erős egyéniség szólt hozzánk. A nagy, általános emberi szenvedélyek kifejezése mesterkéletlenül egyesült játékában ama genreszerű vonásokkal, melyeket az erősen kibélyegzett faji jelleg kölcsönöz e szerepnek, s

melyet Sebestyénnek már sikerült maszkja is szerencsésen juttatott érvényre. Cupán a kiejtésben óhajtottuk volna a jelleg erősebb kidomborítását, minek fejében viszont a gestus kissé fiatalos tűzéből, a test tulságosan rugalmas mozgékonyaságából engedünk volna el valamiké. Salvini például épen a kaján zsidó félelmes nyugalmával, látszólagos hidegségével imponált, melyből annál hatalmasabb contrastet talált elő az indulat féktelen háborgása. Ezek mindazáltal megrendítően hatottak Sebestyén ajkairól is s a szép számban megjelent közönség különösen Tuballal való nagy jelenete után lelkesen tapsolt a derék színésznek, kinek szép jövőjéhez jogos remények fűződnek.

Még a rendezésről pár szót. A darabon valóságos barbarismussal kurtítottak, vontak össze. Micsoda értelme van a szekrények jelenetének a marokkói s arragoniai hercegek föllépte nélkül? Aztán aziránt is nagy tévedésben vannak a színpadi routinier-k, ha azt hiszik, hogy a közönség szívesen elengedi a cselekvés szempontjából fölöslegesnek tekintett költői V. felvonást. Bulthaupt erre vonatkozólag azt mondja a »Dramaturgie der Classiker« című munkájában, hogy az V. felvonás e keresztül huzása, mely előbb kegyetlen szokás volt Németországban, ma ott már művelt rendezőnek nem jutna eszébe. Mi ebben a tekintetben még mindig az olasz virtuos-stagionek színvonalán állunk, melynek a költészetjoga-bliktri! Pedig, higgyétek el édes atyámfiai, a némettől is lehet ám jót tanulni!

B. J.

HIREK.

Brassó, május 27.

— Lapunk mai számához egy fél iv melléklet van csatolva.

— Metianu metropolita Brassóban. Metianu János nagyszebeni metropolita június hó 17-én (szombaton) Brassóba érkezik, hogy másnap — román pünkösd vasárnapján — felszentelje a Buzasoron épült új oláh templomot.

— Hangverseny. Gmeiner Ella k. a. opera-énekesnőnek és jegyesének Kieffer Gyulának hangversenyére belépti jegyek már mostan kaphatók Hiemesch V. buzasori könyvkereskedésében. A hangverseny június hó 2-án lesz az »Orient« szálloda nagytermében s azon Lassel Rezső zenetanár is közreműködik. Jegyek ára a következő: Kör-szék 2 frt, I. zárt-szék 1 frt 50 kr, II. zárt-szék 1 frt 20 kr, III. zárt-szék 1 frt, Erkély-ülés 80 kr, Földszinti állóhely 50 kr, Diák-jegy 40 kr.

— Az »Európa« szálloda éttermében holnap — vasárnap — este Szilágyi Dezső zenekara játszik.

— Jégeső. Tegnap délután 4—5 óra között Krizba község határának nagy részét a jégeső tönkre tette.

— A nagyszebeni Kabdebó-pör. Említettük lapunkban, hogy a múlt héten kezdődött meg Nagy Szebenben a Kabdebó-pör. A múlt csütörtöki tolytatolagos tárgyaláson Franku ügyvéd, Kabdebó Péter védője kien-sének teljes fölmentését kérte a sikkasztás, hűtlen kezelés és vétkes bukás vádjá alól. Az ügyész rövid replikája és Issekutz védőnek néhány észrevétele után az elnök berekesztette a tárgyalást és péntek délelőttre tűzte ki az ítélet kihirdetését.

— Püspök beigtatás. Dr. Bartók Györgynek, az erdélyrészi ev. ref. püspöknek — a mint már irtuk — tegnap történt meg a beigtatása Kolozsvárt. A beigtatási beszédet Antal Gábor dunántúli püspök tartotta. Bánffy Dezső báró, az erdélyi református egyház főgondnoka, szintén jelen volt az ünnepélyen.

— Gabonatőzsde Kolozsvárt. Mozgalom indult meg Kolozsvárt azon célból, hogy az erdélyi részekre termény és gabonacsarnokot létesítsenek. A létesítést elhatározták, és az előmunkálatok foganatosítása végett bizottságot küldtek ki.

— Külön vasuti személyszállító kocsik a kerékpárosok részére. A m. kir. államvasutak igazgatósága a kerékpárosok részére külön vasuti személyszállító kocsik berendezését vette tervbe. A kocsik tervrajza, leírása és használati díjszabása most terjesztetett fel jóváhagyás végett a kereskedelmi miniszterhez. E kocsik »kerékpárosoknak« felírással láttatnak el és csak a fővonalokon járatat. Minden szakaszban négy kerékpáros foglalhat helyet gépével együtt. A kerékpárok felfüggesztetnek, az illető utasok — tulajdonosok — részére pedig mozgatható pad áll rendelkezésre. Az ezen kocsiszakaszokat használó utasok egy pótbjegyet tartoznak váltanni gépjeik szállításáért.

— Csoportosítható menetjegy-szelvények. Június 1-én a csoportosítható menetjegy-szelvények új jegyzéke lép életbe, melylyel az 1898. évi május 1-től érvényes hasonló jegyzék hatályon kívül kerül. Ez a jegyzék a Magyar Államvasutak díjszabás-elárusítóhivatalában (VI., Csengeri-utca 33. szám alatt), valamint a városi menetjegy-irodáknak térképpel együtt 1 koronáért kapható.

Táviratok.

A »Brassói Lapok« eredeti távirata.

Bécs, május 27. A magyar miniszterek tegnap visszautaztak. Azon hir, mintha a miniszterek hazautazása azzal állana összefüggésben, hogy a magyar parlamenti pártok vezetőivel érintkezésbe lépjenek, teljesen alaptalan, mivel erre semmi féle indító-ok nincsen, mert úgy a magyar, mint az osztrák miniszterek követeléseiktől nem állanak el.

Nyilvános köszönet.

Forró köszönetet nyilvánítok e helyen mindazoknak, kik elhunyt, szeretett férjem Bologa Valér temetésén részt vettek.

Bologa Lucia.

Színház.

Folyó szám 16.

Idénybérlet 13.

Brassóban, 1899. május hó 28-án, vasárnap

AZ ÖRDÖG MÁTKÁJA

Eredeti népszínmű 3 felvonásban.

Május hó 29-én hétfőn

Folyó sz. 17.

Idénybérlet 14.

A VÉGREHAJTÓ.

Vigjáték 3 felvonásban.

Kezdet 8 órakor.

Minden vevőnek írásbeli jótállás adatki!

Három tized év óta legjobb hírnevű cég.

Helmbold L. örökösei

(cégtulajdonos: Helmbold Győző)

ÉKSZERESZ

Bassó. Weisz-Mihály-utca 24. szám. saját házában.

Ajánlja a városi és vidéki t. cz. közönségnek: dús raktárát, ékszer-, arany- és ezüst árukban u. m. mindenféle nehézségű jeggyűrűkben, schweizeri zsebórákban — Ezüst és fém-övek készítményeit — Rendelvények minden a szakmába vágó bel- és külföldi cikkekre.

Javitások, régi öveknek ujja helyreállítása. Metszetek kő- és fémbe, gyorsan eszközöltetnek.

Hatságilag fémjegyzett áruk. Legjutányosabb árak.

Leggyorsabb elintézés.

Szolid és lelkismeretes kiszolgálás.

500 forintot

fizetnek annak, ki a Bartilla-fogviz használata után, üvege 35 kr. újból fogfájást kap, vagy szájának szaga támad. Bartilla A. örökösei (B. Winkler)

Wien 19/I. Sommergasse 1. — Kérjünk mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. — Kapható B. assóban Roth Victor gyógyszerész a medvéhez, Arvaház-utca 1. sz. (a színház mellett) 177 (1-10)

RESCH ADOLF

ékszerész,
Kapu-u. 7. sz

a cég alapított 1833-ban.

Gazdag raktár ékszerekben, arany- és ezüstneműben és szép választék schweizeri zsebórákban.

Raktáron van Christoffle-, I. minőségű berndorfi alpaca- és China-ezüstnemű is az olcsóbb fajtából.

Megvételnek arany- és ezüst-tárgyak, nemes kővek, gyöngyök régi pénzek és mindennemű régiségek.

Szolid aranyozás, ezüstözés, nikelzés és vörös rézzel való bevonás, villanyos úton.

Olcsó és gyors kivitele a fentnevezett szakmába vágó tárgyak javításának.

Vésések kőbe és fémekbe.

Különlegesség: egyesületi jelvények és alkalmi érmek készítése.

Sz 1210.

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. állami ménésbirtok fogarasi belső m. jorjában egy kertészlakás építtetik, a melynek építési költségeire a földművelésügyi m. kir. Miniszter ur Ó Nagyméltósága folyó évi május hó 15 én 25112. II. 2. a szám alatt kelt magas rendeletével 4201 frt 25 kr. mint vállalati költség összeget engedélyezett, megjegyezvén, hogy az építkezéshez szükséges téglat a ménésbirtok igazgatósága állítja elő, és a téglák értéke a fenti összegekbe beszámítva nincsen.

A fent említett munkálatok kivitelének biztosítása céljából f. évi június hó 8 án délelőtt 11 órakor a fogarasi m. kir. áll. ménésbirtok igazgatóságnál zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás tartatik.

A benyújtandó ajánlatokban az ajánlati összeg számokkal és betűkkel is kiirandó.

Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 10 százaléka bantpénzben készpénzben, vagy állami letétül elfogadható értékpapirokban melléklendő.

Ajánlatok a ménésbirtok igazgatóságához folyó évi június hó 8-án délelőtt 11 óráig nyújtandók be, mert később érkező avagy a fentebbi feltételektől eltérően szerkesztett ajánlatok figyelembe vételét nem fogadják.

A beérkező ajánlatok a földművelésügyi m. kir. Miniszter ur Ó Nagyméltóságához terjesztetnek fel, a miért is ajánlattevőkre ajánlataik a magas elhatározásnak ezen igazgatósághoz leendő beérkezéig kötelező.

A szóban lévő kertészlakásra vonatkozó tervek és költségvetések, valamint az általános és részletes feltételek a ménésbirtok igazgatóságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Fogaras, 1899. május hó 23 án.

Fogarasi M. Kir. Állami Ménésbirtok Igazgatósága.

Olcsón eladók

Fénykép műteremnek való üveges vas ablakok és Kirakati szekrények (kapu alá való)

Egy vasalt bolt-ajtó, belső üveges ajtóval

Boros hordók

Egy dugaszoló gép

Gyalu padok és mindenf. asztalosműszerek

Egy jó karban levő használt garnitúra ülő butor

Mindennemű butor a legolcsóbb áráért

Kapu-utca 48 szám alatt.

340

Főelárusító: Fiumei Hitelbank (Részvény-Társaság), Fiumében

Nem pörkölnék többé kávé itthon!

A legújabb időben alapított

Fiumei ávé-Pörköltő Részvény-Társaság

egy nagyszabású telepet rendezett be Fiumében, hogy ott egy világhírű szabadalmazott új módszert, melynek nevezetesebb előnyeit itt rövidesen felsoroljuk, értékesítsen:

• a kávénak pörköltő rendszerüknél nemcsak minden nemes alkatrésze

és tápanyaga egészben csonkítatlan marad, de bebizonyított tény, hogy e nemesítő módszernél szaporább, erő-

sebb zamatú, kellemesebb ízű és jobb kávé nyerünk.

Kiemelendő még, miszerint az idézett előnyök mellett pörkölt kávénk hónapokon át is változatlanul friss marad.

Számtalan elsőrangú vegyész, orvos és tudományos tekintély véleménye és bizonylata megerősíti állításunkat, melynek hitelességéről egy kostolópróba vételével minden háziasszony meggyőződést szerezhet.

Vdjegy. Összes hordó és zsákküldeményeinken fenti védjegy alkalmazva lévén, kérjük okvetlenül annak szives figyelembe való vételét.

Brassóban — folyton friss pörköltés, — kapható: Hesshaimer J. L. & A, Müller Gyula utódai (Tartler & Schreiber), Porr Emil és Teutsch & Tartler uraknál, 1 ft 60 krtól 2 frt 80 krig kilogramonként 565 (6-26)

Tisztaságért teljes szavatosság.

Szabadalmas módszerünk Belga, Dán, Francia, Holland, Német, Svéd s Norvég országokban rövid 4 ven át fényesen bevált, felkaroltatott és tért hódított.

Főelárusító: Fiumei Hitelbank (Részvény-Társaság), Fiumében.

Laptulajdonos: Trattner H. Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdájában. Nyomdatulajdonosok: Trattner H. és társ.